

**АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАГЧДЫН
ХОЛБОО**

**ЖОЛООЧИЙН ХАРИУЦЛАГЫН АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛЫН
2013 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАНИЛЦУУЛГА
/Жолоочийн даатгалын мэдээллийн сан/**

БОЛОВСРУУЛСАН:

**МЭДЭЭЛЛИЙН САНГИЙН
ПРОГРАМИСТ**

Б.НЯМДЭЛГЭР

2014 он

1. ЖОЛООЧИЙН ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭ, ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО

Албан журмын даатгагчдын холбооны гишүүн 16 даатгалын компани 2013 онд 426980 жолоочийн даатгалын гэрээ байгуулж, 15,507,400,204.60 төгрөгийн даатгалын хураамжийн орлого олсон байна.

Даатгалын гэрээг ангиллын хувьд авч үзвэл хувь хүний 369461, хуулийн этгээдийн 51719, мэргэшсэн болон CD ангиллын жолоочийн 5800 гэрээ байгуулагдсан байна. Даатгалын компани тус бүрийн байгуулсан жолоочийн даатгалын гэрээний тоо, хураамжийн дүнгийн хэмжээг Хүснэгт1-ээс харна уу.

Хүснэгт 1. Жолоочийн даатгалын гэрээ, хураамжийн дүн /Даатгалын компани болон гэрээний ангиллаар/

№	Нэрс	Хувь хүн		Хуулийн этгээд		Мэргэшсэн. CD		Нийт гэрээн ий тоо	Нийт хураамжийн дүн
		Тоо	Хураамжийн дүн	Тоо	Хураамжийн дүн	Тоо	Хураамжийн дүн		
1	Мөнх даатгал	4247	139,401,396.25	680	55,495,298.50	85	2,732,400.00	5012	197,629,094.75
2	Номин даатгал	29877	966,039,476.79	3942	276,541,566.50	408	13,510,006.00	34227	1,256,091,049.29
3	Миг даатгал	39763	1,262,143,255.82	8221	607,336,572.50	207	6,835,373.00	48191	1,876,315,201.32
4	Соёмбо даатгал	25981	802,189,148.98	5699	433,723,555.63	682	22,700,453.00	32362	1,258,613,157.61
5	Ард даатгал	27509	857,165,020.87	4973	347,797,747.50	842	28,438,836.00	33324	1,233,401,604.37
6	Монгол даатгал	84060	2,540,977,336.75	8669	634,119,410.00	1964	65,450,516.00	94693	3,240,547,262.75
7	Моннис даатгал	44	1,581,063.00	297	29,274,300.00	128	4,093,155.00	469	34,948,518.00
8	Тэнгэр даатгал	21616	658,749,556.23	4514	379,049,624.69	10	321,363.00	26140	1,038,120,543.92
9	Бодь даатгал	67467	2,150,066,348.62	6567	436,880,704.00	914	30,685,794.50	74948	2,617,632,847.12
10	Монре даатгал	14442	457,511,793.65	2110	129,183,763.00	61	2,013,000.00	16613	588,708,556.65
11	Улаанбаатар хотын даатгал	54	1,800,247.50	145	12,316,733.00	88	2,710,950.00	287	16,827,930.50
12	Практикал даатгал	33711	1,046,573,307.20	2008	132,971,474.50	180	6,200,535.00	35899	1,185,745,316.70
13	Гэр даатгал	2827	101,014,793.50	682	39,444,538.00	1	26,400.00	3510	140,485,731.50
14	Мандал даатгал	7239	240,896,689.04	2119	162,265,572.75	175	6,195,932.00	9533	409,358,193.79
15	Ган зам даатгал	70	2,468,151.50	117	7,561,164.00	18	562,650.00	205	10,591,965.50
16	Хаан даатгал	10554	334,101,155.83	976	67,133,674.00	37	1,148,401.00	11567	402,383,230.83
Нийт дүн		369461	11,562,678,741.53	51719	3,751,095,698.57	5800	193,625,764.50	426980	15,507,400,204.60

График 1. Жолоочийн даатгалын гэрээ /Даатгалын компаниар/.

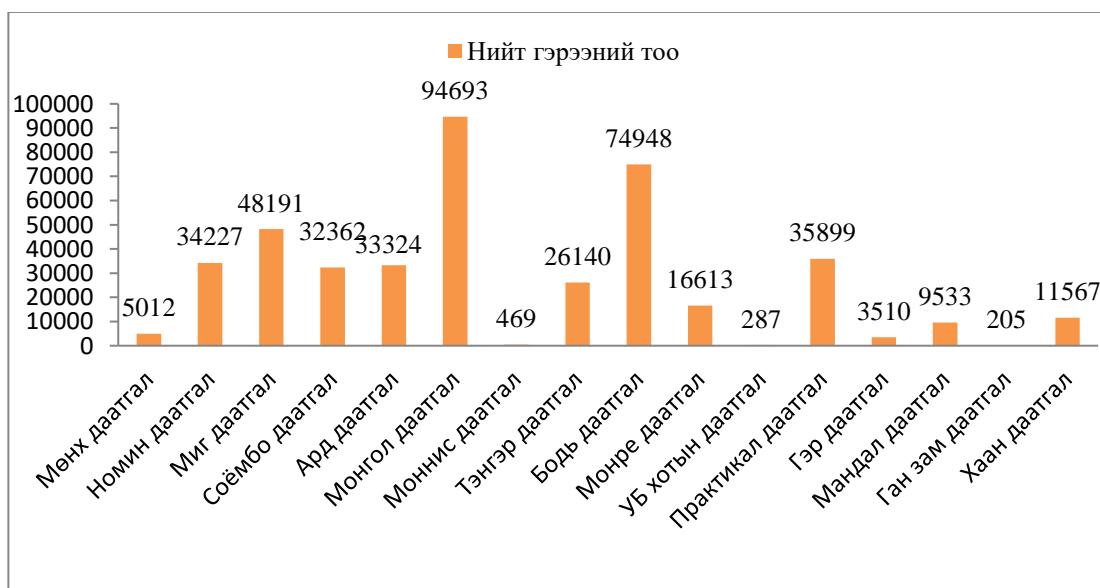
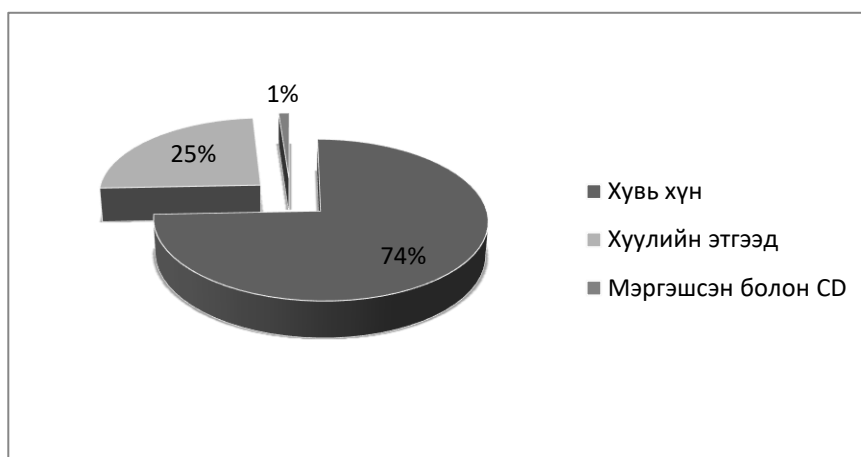

График 2. Жолоочийн даатгалын гэрээний харьцаа /Гэрээний ангиллаар/

Хүснэгт 2. Жолоочийн даатгалын гэрээ /Газар нутгийн байршлаар/

№		Даатгалын гэрээний тоо	Хураамжийн дүн
1	Улаанбаатар хот	261068	10,283,343,769.03
2	Орхон	13936	511,141,185.85
3	Дархан-Уул	10614	361,701,566.65
4	Архангай	7014	227,869,603.22
5	Баянхонгор	8082	227,869,755.44
6	Баян-Өлгий	7691	214,275,270.20
7	Булган	5596	160,183,103.63
8	Говь-Алтай	6900	204,500,469.68
9	Говь-Сүмбэр	2340	85,321,730.10
10	Дорноговь	7956	279,810,024.01
11	Дорнод	6934	194,844,946.85
12	Дундговь	6674	172,645,533.96
13	Завхан	5559	178,403,012.54
14	Өвөрхангай	10646	320,762,401.30
15	Өмнөговь	8782	366,309,600.58
16	Сүхбаатар	6124	175,383,551.47
17	Сэлэнгэ	10425	339,529,978.72
18	Төв	9041	272,051,609.44
19	Увс	6339	177,005,603.52
20	Ховд	4679	150,873,924.47
21	Хөвсгөл	13030	376,841,702.93
22	Хэнтий	7550	226,731,861.01
	Нийт	426980	15,507,400,204.60

2. ЖОЛООЧИЙН ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

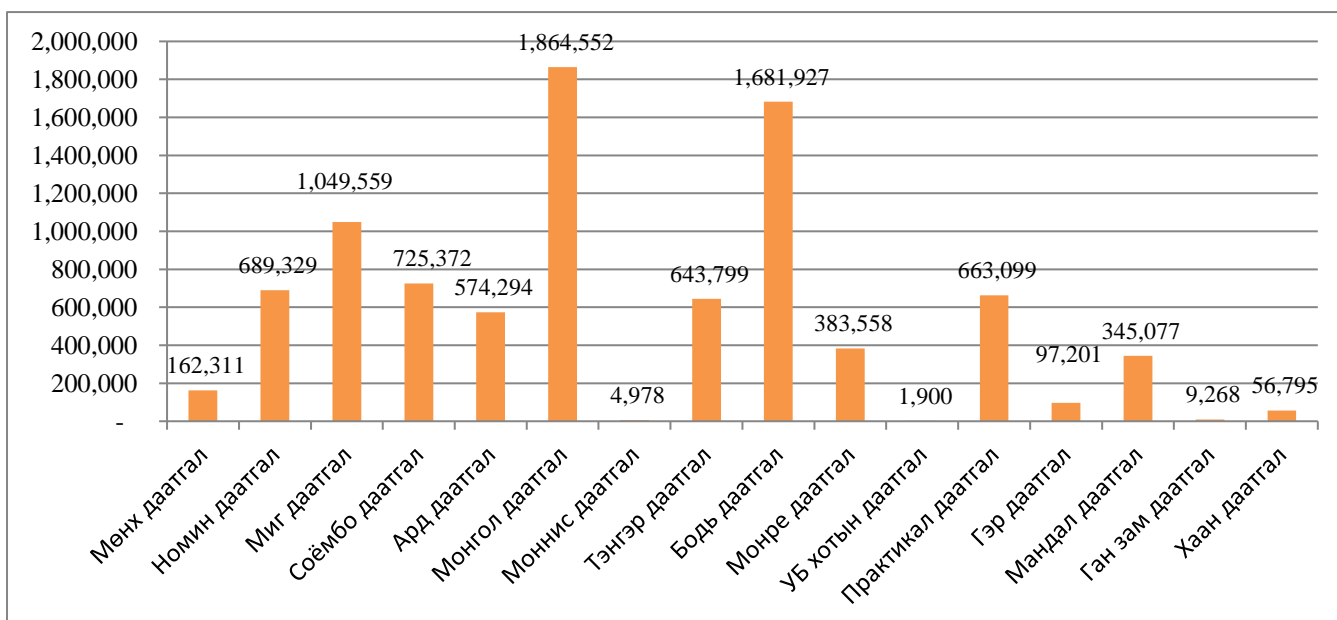
2013 онд Албан журмын даатгагчдын холбоо болон гишүүн 16 даатгалын компаниас даатгуулагчийн буруугаас болж бусдад хохирол учирсан 20162 жолоочийн даатгалын тохиолдолд 8,953,021,136.00 төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна.

Хохирлыг эрсдлийн ангиллын хувьд авч үзвэл бусдын тээврийн хэрэгсэл, эд хөрөнгөд хохирол учирсан 19816 даатгалын тохиолдол 8,522,004,483.00 төгрөгийн нөхөн төлбөр, бусдын амь нас, эрүүл мэндэд хохирол учруулсан 198 даатгалын тохиолдолд 294,443,990.00 төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна. Даатгалын компани тус бүрийн хохирогчид олгосон нөхөн төлбөрийн тоо, нөхөн төлбөрийн хэмжээг Хүснэгт 3-аас харна уу.

Хүснэгт 3. Нөхөн төлбөр /Даатгалын компани, эрсдлийн ангиллаар/

№	Даатгагч	Тээврийн хэрэгсэл		Бусад хөрөнгө		Амь нас		Эрүүл мэнд		Нийт даатгалын тохиолдлын тоо	Олгогдсон нөхөн төлбөрийн нийт дүн
		Даатгалын тохиолдлын тоо	Олгогдсон нөхөн төлбөрийн дүн	Даатгалын тохиолдлын тоо	Олгогдсон нөхөн төлбөрийн дүн	Даатгалын тохиолдлын тоо	Олгогдсон нөхөн төлбөрийн дүн	Даатгалын тохиолдлын тоо	Олгогдсон нөхөн төлбөрийн дүн		
1	Мөнх даатгал	497	161,603,125.00	1	708,300.00	0	0.00	0	0.00	498	162,311,425.00
2	Номин даатгал	1694	678,088,502.00	3	598,600.00	0	0.00	7	10,641,989.00	1704	689,329,091.00
3	Миг даатгал	2165	901,267,145.00	28	24,260,995.00	3	85,395,000.00	42	38,635,969.00	2238	1,049,559,109.00
4	Соёмбо даатгал	1573	700,287,241.00	17	11,981,195.00	1	5,000,000.00	9	8,103,965.00	1600	725,372,401.00
5	Ард даатгал	1259	556,206,984.00	12	8,186,067.00	2	4,879,180.00	5	5,022,000.00	1278	574,294,231.00
6	Монгол даатгал	3805	1,809,573,833.00	36	24,815,734.00	4	8,137,865.00	31	22,024,389.00	3876	1,864,551,821.00
7	Моннис даатгал	8	4,977,900.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	8	4,977,900.00
8	Тэнгэр даатгал	1487	627,661,837.00	5	7,250,896.00	2	2,653,766.00	8	6,232,820.00	1502	643,799,319.00
9	Бодь даатгал	4157	1,612,570,952.00	27	14,559,529.00	38	36,297,497.00	11	18,499,292.00	4233	1,681,927,270.00
10	Монре даатгал	908	357,174,870.00	4	18,838,500.00	1	5,000,000.00	9	2,544,140.00	922	383,557,510.00
11	Улаанбаатар хотын даатгал	4	1,900,400.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	1,900,400.00
12	Практикал даатгал	1250	625,802,325.00	11	21,237,607.00	0	0.00	16	16,058,785.00	1277	663,098,717.00
13	Гэр даатгал	224	87,314,513.00	0	0.00	2	8,083,650.00	3	1,802,750.00	229	97,200,913.00
14	Мандал даатгал	688	332,246,565.00	3	3,399,740.00	1	8,521,733.00	3	909,200.00	695	345,077,238.00
15	Ган зам даатгал	5	9,268,400.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	9,268,400.00
16	Хаан даатгал	92	56,059,891.00	1	735,500.00	0	0.00	0	0.00	93	56,795,391.00
	Нийт дүн	19816	8,522,004,483.00	148	136,572,663.00	54	163,968,691.00	144	130,475,299.00	20162	8,953,021,136.00

График 3. Нөхөн төлбөрийн дүн, даатгалын компаниар /мянган төгрөг/

Хүснэгт 4. Нөхөн төлбөр /Газар нутгийн байршлаар/

№		Даатгалын тохиолдлын тоо	Нөхөн төлбөрийн дүн
1	Улаанбаатар хот	18557	7,796,839,464.00
2	Орхон	406	187,108,815.00
3	Дархан-Уул	267	145,466,914.00
4	Архангай	29	27,842,236.00
5	Баянхонгор	19	9,513,665.00
6	Баян-Өлгий	66	26,569,019.00
7	Булган	36	35,346,760.00
8	Говь-Алтай	29	11,573,373.00
9	Говь-Сүмбэр	27	32,172,999.00
10	Дорноговь	71	44,540,795.00
11	Дорнод	62	36,498,536.00
12	Дундговь	20	8,919,474.00
13	Завхан	18	9,496,570.00
14	Өвөрхангай	48	37,242,719.00
15	Өмнөговь	68	79,075,864.00
16	Сүхбаатар	26	40,760,791.00
17	Сэлэнгэ	114	95,802,045.00
18	Төв	113	237,901,279.00
19	Увс	32	11,250,270.00
20	Ховд	33	17,936,600.00
21	Хөвсгөл	57	28,982,648.00
22	Хэнтий	64	32,180,300.00
	Нийт	20162	8,953,021,136.00

3. 2013 ОНЫ ЖОЛООЧИЙН ДААТГАЛД ХАМРАГДАЛТ

2013 оны жолоочийн даатгалд хамрагдалтын судлагааг дараах 3 хэлбэрээр харьцуулан гаргаж үзүүлэв.

3.1 2013 оны жолоочийн даатгалд хамрагдалтын өмнөх 2012 оны мөн үеийн жолоочийн даатгалын тоон мэдээтэй харьцуулж харуулав. Үүнд:

Хүснэгт 5. Жолоочийн даатгал хамрагдалт /Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад/

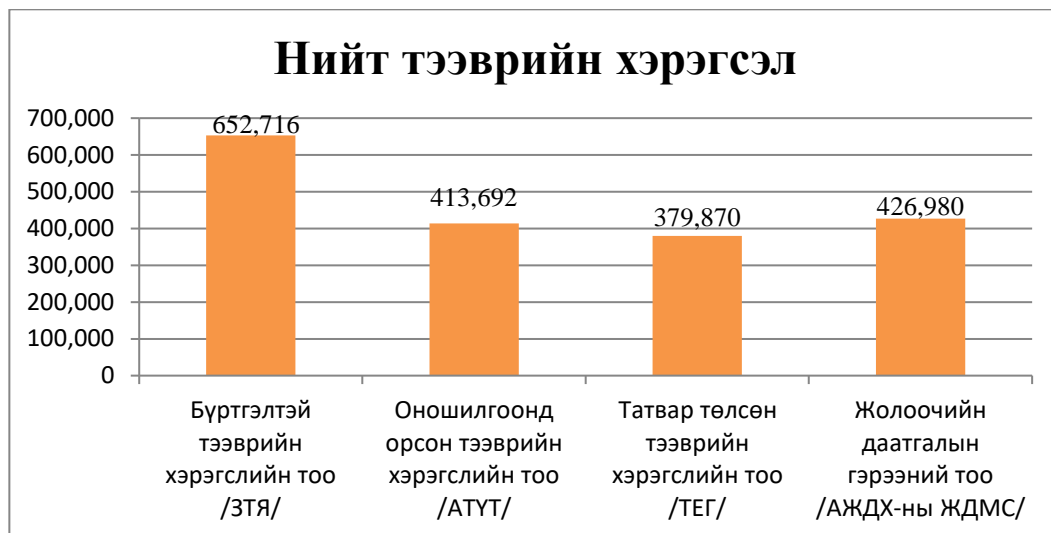
Д/д	Үзүүлэлт	2012.12.31	2013.12.31
		СЗХ-оос гаргасан тоо	АЖДХ-ны мэдээллийн сан
1	Даатгалын гэрээний тоо	373,480	426,980
2	Даатгалын хураамж	16,298,075,693.9	15,507,400,204.60
3	Нөхөн төлбөр авсан тоо	9,521	20,162
4	Олгосон нөхөн төлбөр	4,790,865,946.4	8,953,021,136.00
Жолоочийн даатгалд хамрагдалт		114.32%	

График 4. Жолоочийн даатгалд хамрагдалт

3.2 2013 онд техникийн хяналтын үзлэг, оношилгоонд хамрагдсан, татвар төлсөн болон улсад бүртгэлтэй нийт тээврийн хэрэгсэлийн тоотой харьцуулахад жолоочийн даатгалд хамрагдалт дараах байдалтай байна. Үүнд:

График 5. Тээврийн хэрэгслийн бүртгэл, оношилгоо, татвар болон жолоочийн даатгалын тоон үзүүлэлт

Хүснэгт 6.

№	Аймаг, нийслэл	Монгол улсад бүртгэлтэй нийт тээврийн хэрэгслийн тоо	Оношилгоонд орсон нийт тээврийн хэрэгслийн тоо	АТӨЯХАТ төлсөн тээврийн хэрэгслийн тоо	Жолоочийн даатгалын гэрээний тоо
1	Архангай	9014	7810	7000	7,003
2	Баянхонгор	14231	8690	6,188	8,062
3	Баян-Өлгий	14574	7255	5,056	7,680
4	Булган	9495	7451	5,412	5,566
5	Говь-Алтай	7989	6937	6,901	6,773
6	Говьсүмбэр	2373	2984	1,553	2,207
7	Дархан	17161	9841	8,716	10,564
8	Дорноговь	14420	11006	9,490	7,912
9	Дорнод	12595	8209	8,211	6,811
10	Дундговь	7198	6685	3,704	6,666
11	Завхан	10427	7291	5,300	5,521
12	Орхон	18707	11370	12,853	13,854
13	Өвөрхангай	14929	10247	9,150	10,620
14	Өмнөговь	17004	16676	13,531	8,666
15	Сүхбаатар	8975	6831	3,393	6,108
16	Сэлэнгэ	16599	11955	9,213	10,378
17	Төв	12237	10766	6,734	9,019
18	Увс	10185	7711	5,019	6,329
19	Ховд	11951	7196	5,466	4,668
20	Хөвсгөл	17299	12923	8,533	13,000
21	Хэнтий	8631	7244	5,172	7,458
22	Улаанбаатар	396722	226614	233,275	256,315
	Нийт	652,716	413,692	379,870	421,180

Байгууллага	Жолоочийн даатгалд хамрагдалт
ЗТЯ-ны нийт тээврийн хэрэгслийн бүртгэлтэй харьцуулахад	64.52%
АТҮТ-н оношилгоонд орсон нийт тээврийн хэрэгсэлтэй харьцуулахад	101.92%
АТӨЯХАТ төлсөн тээврийн хэрэгсэлтэй харьцуулахад	110.87%

3.3 Бодитойгоор оршин байдаг тээврийн хэрэгслийн тоотой харьцуулахад 2013 онд жолоочийн даатгалд хамрагдалт дараах байдалтай байна. Үүнд:

1. 2012 онд нийт 373,344 тээврийн хэрэгсэл, 2013 онд нийт 413,692 тээврийн хэрэгсэл оношилгоонд орсон байна.
2. 2013 онд нийт 72055 тээврийн хэрэгсэл шинээр бүртгүүлж улсын дугаар авсан байна.

Монгол улсад бүртгэлтэй боловч бодитойгоор оршин байдаггүй тээврийн хэрэгслүүд ихээр байсаар байна. Иймд жолоочийн даатгалд хамрагдалтын судалгааг бүртгэлтэй нийт тээврийн хэрэгслийн тоон мэдээтэй харьцуулан гаргах боломжгүй байна.

2012 онд оношилгоонд хамрагдсан нийт тээврийн хэрэгслийн тоон дээр 2013 онд импортоор орж ирж шинээр бүртгэгдэж улсын дугаар авсан нийт тээврийн хэрэгслийн тоог нэмж тооцход 2013 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар нийт 445399 тээврийн хэрэгсэл бодитойгоор оршиж, татвар, даатгал, оношилгоонд хамрагдаж, замын хөдөлгөөнд оролцож байна.

Иймд 2013 оны жолоочийн даатгалд хамрагдалтын судалгааг бодитойгоор оршин байдаг нийт тээврийн хэрэгслийн тоотой харьцуулж гаргахад дараах байдалтай байна..

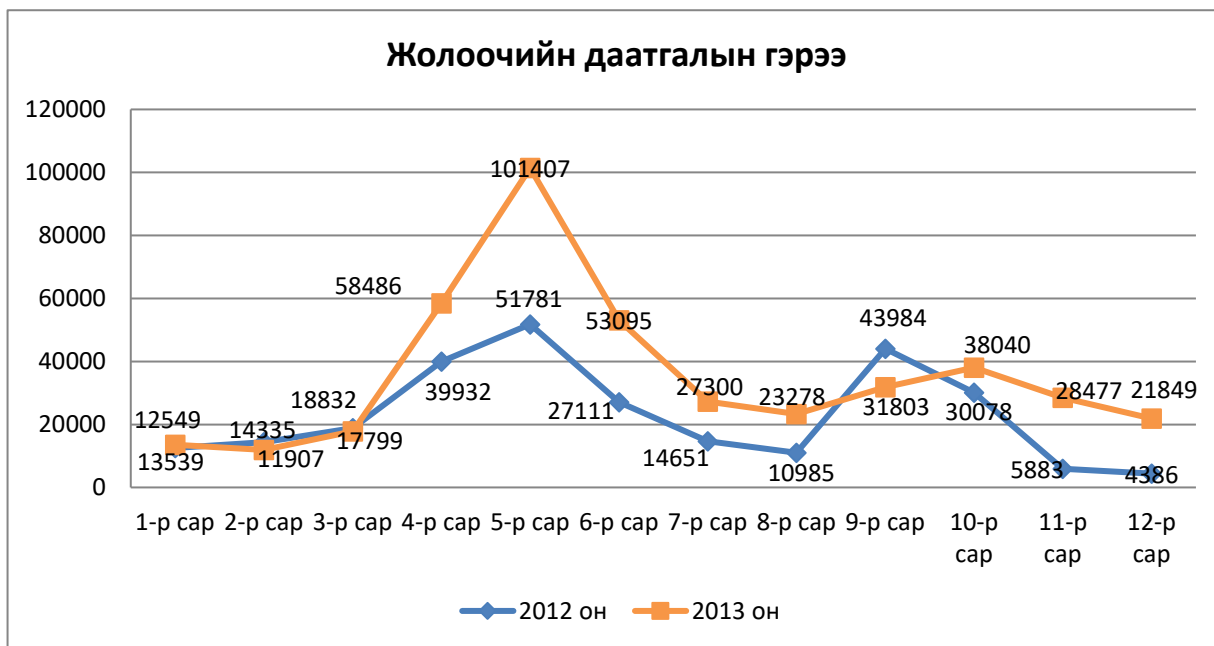
Хүснэгт 8. Жолоочийн даатгалд хамрагдалт /Бодитой орших тээврийн хэрэгсэлтэй харьцуулахад/

Д/д	Зүйл	Тоон мэдээлэл
1	Бодитойгоор оршин байдаг тээврийн хэрэгсэл	445,399
2	2013 онд байгуулагдсан жолоочийн даатгалын гэрээ	421,180
2013 оны жолоочийн даатгалд хамрагдалт		94.56%

2013 оны жолоочийн даатгалын хамрагдалт, нөхөн төлбөрийн идэвхижилтийн судалгаа.

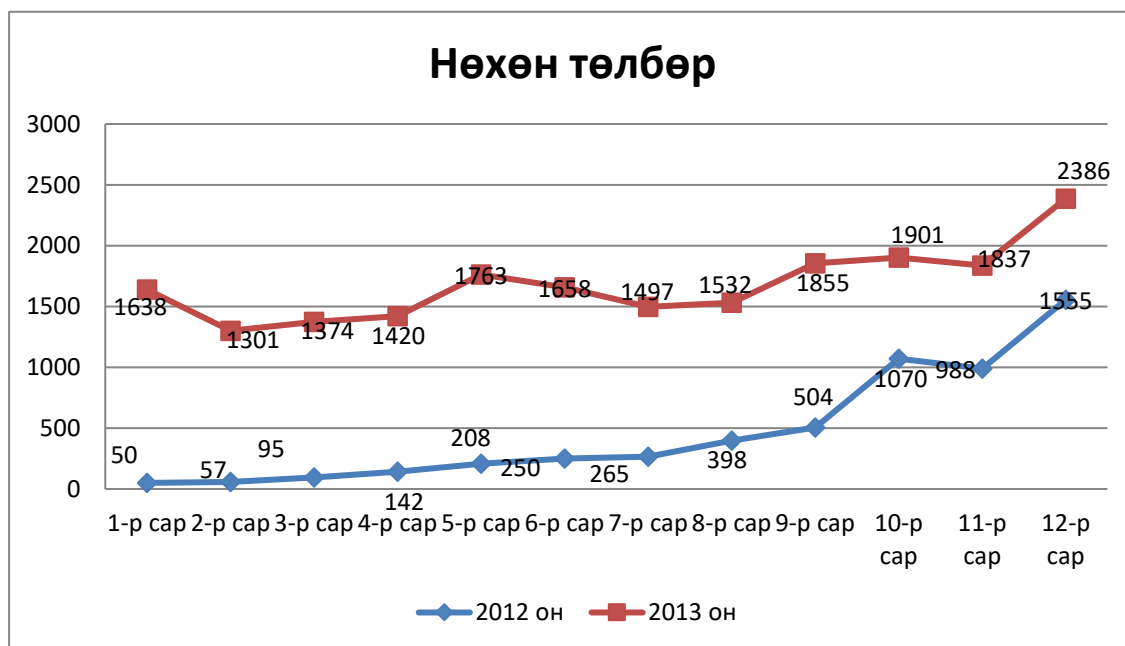
Жолоочийн даатгалд хамрагдалт 2013 оны 4-6, 9-10 гэсэн саруудад хамрагдалт хамгийн өндөр буюу 282831 даатгалын гэрээ байгуулагдсан байна. Энэ нь 2013 онд байгуулагдсан нийт гэрээний 66,24% хувьтай тэнцүү байна.

График 6. Жолоочийн даатгалд хамрагдалт /Сараар/

2013 онд даатгалын тохиолдол болон нөхөн төлбөр олголтын хэмжээ 2012 онтой харьцуулахад 3.61 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна. 2013 онд сарын хугацаанд дунджаар 1680 даатгалын тохиолдолд 746,085,094.67 төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон дүнтэй байна.

График 7. Даатгалын тохиолдол, нөхөн төлбөрийн идэвхижилт /Сараар/

4. 2013 ОНЫ ЖОЛООЧИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО, НӨХӨН ТӨЛБӨРИЙН ХАРЬЦАА

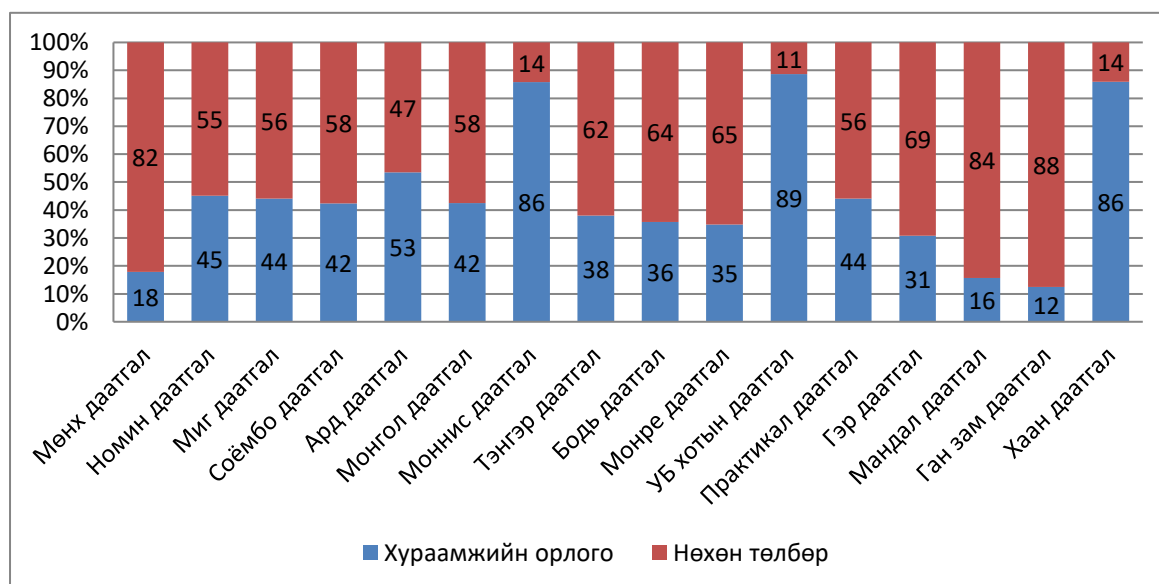
Жолоочийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэж буй 16 даатгалын компани 2013 онд жолоочийн даатгалаас 15,507,400,204.60 төгрөгийн хураамжийн орлого олж 8,953,021,136.00 төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна.

- Хохирол нөхөлтийн харьцаа **57.73%** байна.

Хүснэгт 9. Жолоочийн даатгалын хураамжийн орлого, нөхөн төлбөрийн дүн. /даатгалын компаниар/

№	Нэрс	Нийт хураамжийн дүн	Олгогдсон нөхөн төлбөрийн нийт дүн	Хураамжийн орлогод нөхөн төлбөрийн эзлэх хувь
1	Мөнх даатгал	197,629,094.75	162,311,425.00	82.1
2	Номин даатгал	1,256,091,049.29	689,329,091.00	54.9
3	Миг даатгал	1,876,315,201.32	1,049,559,109.00	55.9
4	Соёмбо даатгал	1,258,613,157.61	725,372,401.00	57.6
5	Ард даатгал	1,233,401,604.37	574,294,231.00	46.6
6	Монгол даатгал	3,240,547,262.75	1,864,551,821.00	57.5
7	Моннис даатгал	34,948,518.00	4,977,900.00	14.2
8	Тэнгэр даатгал	1,038,120,543.92	643,799,319.00	62.0
9	Бодь даатгал	2,617,632,847.12	1,681,927,270.00	64.3
10	Монре даатгал	588,708,556.65	383,557,510.00	65.2
11	Улаанбаатар хотын даатгал	16,827,930.50	1,900,400.00	11.3
12	Практикал даатгал	1,185,745,316.70	663,098,717.00	55.9
13	Гэр даатгал	140,485,731.50	97,200,913.00	69.2
14	Мандал даатгал	409,358,193.79	345,077,238.00	84.3
15	Ган зам даатгал	10,591,965.50	9,268,400.00	87.5
16	Хаан даатгал	402,383,230.83	56,795,391.00	14.1
	Нийт	15,507,400,204.60	8,953,021,136.00	57.7

График 8. Жолоочийн даатгалын хураамжийн орлого, нөхөн төлбөрийн харьцаа

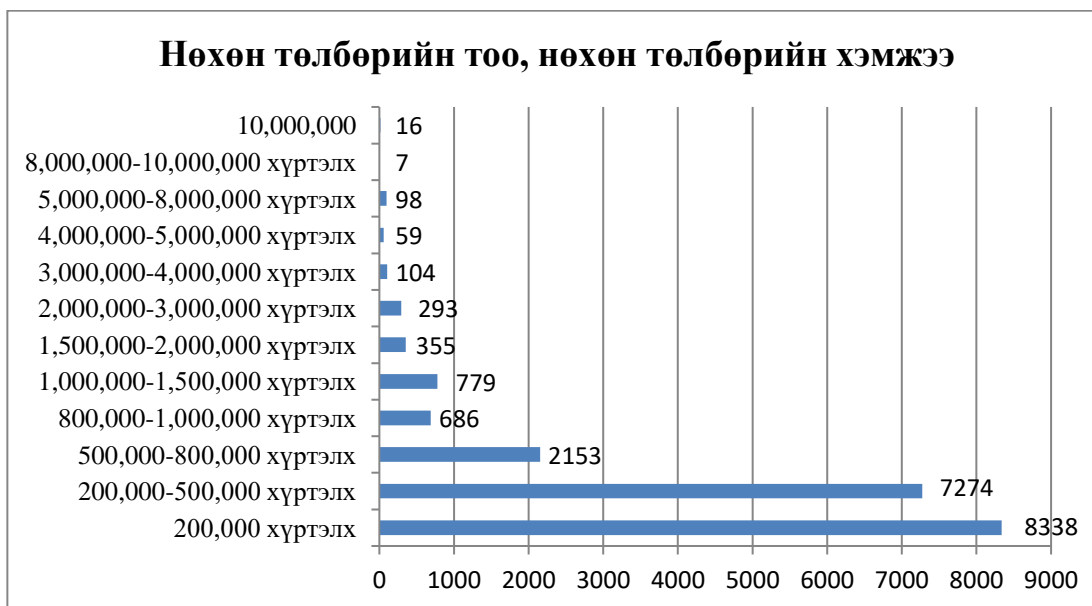

Даатгалын тохиолдын тоог нөхөн төлбөрийн хэмжээний хувьд ангилан авч үзвэл дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 10. Нөхөн төлбөрийн тоо, нөхөн төлбөрийн хэмжээ /төгрөг/

№	Нэрс	Даатгалын тохиолдлын тоо	Нөхөн төлбөрийн нийт дүн
1	200,000 хүртэлх	8338	1,070,385,154.00
2	200,000-500,000 хүртэлх	7274	2,189,366,319.00
3	500,000-800,000 хүртэлх	2153	1,336,833,490.00
4	800,000-1,000,000 хүртэлх	686	612,073,951.00
5	1,000,000-1,500,000 хүртэлх	779	936,633,039.00
6	1,500,000-2,000,000 хүртэлх	355	610,455,739.00
7	2,000,000-3,000,000 хүртэлх	293	702,079,718.00
8	3,000,000-4,000,000 хүртэлх	104	351,572,485.00
9	4,000,000-5,000,000 хүртэлх	59	263,965,804.00
10	5,000,000-8,000,000 хүртэлх	98	523,720,024.00
11	8,000,000-10,000,000 хүртэлх	7	63,959,236.00
12	10,000,000	16	291,976,177.00
	Нийт дүн	20162	8,953,021,136.00

График 9. Нөхөн төлбөрийн тоо, нөхөн төлбөрийн хэмжээ

2013 онд нөхөн төлбөр олгогдсон 20162 даатгалын тохиолдолоос 8557 даатгалын тохиолдол нь 2012 онд байгуулагдсан гэрээнээс, 11605 даатгалын тохиолдол нь 2013 онд байгуулагдсан гэрээнд хамаарах нөхөн төлбөр байна.

Хүснэгт 11. Нөхөн төлбөр /Гэрээ байгуулагдсан оноор/

Д/д	Даатгалын гэрээ байгуулагдсан он	2013 онд олгосон нөхөн төлбөрийн тоо	2013 онд олгогдсон нөхөн төлбөрийн дүн
1	2012 онд байгуулагдсан гэрээнээс	8557	3,971,968,259.00
2	2013 онд байгуулагдсан гэрээнээс	11605	4,981,052,877.00
	Нийт	20162	8,953,021,136.00